

Měchurová, Zdeňka

13. seminář industriální archeologie v Brně

Archaeologia historica. 1992, vol. 17, iss. [1], pp. 468-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/140021>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

hovořícího o proměnách krajiny na statcích olomouckého biskupství, M. Kokojanové o rybníkářství na Prostějovsku i dalších badatelů.

Symposium přispělo k poznání problematiky ekologických proměn jižní Moravy během kvartéru, zejména pak v pozdním středověku a novověku, a umožnilo i navázání užších kontaktů mezi odborníky přírodovědných a historických oborů.

ZDENĚK MĚŘÍNSKÝ

13. seminář industriální archeologie v Brně

Dne 9. dubna 1991 se konal v Technickém muzeu v Brně 13. seminář industriální archeologie pod obvyklým názvem Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami. Průvodní slovo měl odborný pracovník pořadatelské organizace J. Merta. O práci Technického muzea v nových ekonomických podmínkách pohovořil ředitel dr. F. Kropáček, CSc.

Odbornou část jednání zahájil J. Kaván přednáškou o kovářské technice ve velkomoravském období, zejména o výrobě klíčů, stavebního kování a hřebíků; objasnil užívání speciálních kovářských nástrojů a zdůraznil potřebu správné odborné terminologie. J. Unger (AÚ ČSAV Brno) podal výklad o výzkumu hradu v Lelekovicích v souvislosti s nálezem meče v prostoru hradní věže a Z. Himmelová z AÚ ČSAV Brno seznámila posluchače s terénními pracemi na parcele bývalé brněnské mincovny na Mečové ul. v Brně se zaměřením na odpadní jímku s objevem meče. J. Ptáčková (VUT Brno) pak zhodnotila oba meče na základě metalografického rozboru a rentgenových snímků. L. Poláček (AÚ ČSAV Brno) informoval o archeologickém odkryvu technologického zařízení s funkcí sušárny na zámku v Moravských Budějovicích. K tématu těžby železné rudy, jejího zpracování a rozborů strusek přispěli kromě K. Stránského (Vojenská akademie) také J. Doležel (OM Vyškov), J. Merta (TM Brno) a J. Dostál (Rudné doly Jeseník), který sledoval vliv středověkých technických zásahů na současný stav krajiny v oblasti Jeseníků. Blok sklářské problematiky otevřel M. Gelnar (Kristalex, s. p.) úvahou o rozmístění středověkých skláren v severních Čechách. Podobnou problematikou se zabýval J. Frohlich (OM středního Pootaví Strakonice) v souvislosti s výzkumem sklárny Vogelsang u Kašperských Hor v jižních Čechách. Tyto terénní odkryvy zachytil videozáznam J. Jaroše (TM Brno).

Seminář industriální archeologie si podržel dobrou odbornou a organizační úroveň, avšak zřejmě nebude v možnostech Technického muzea zajistit uveřejnění příspěvků.

ZDENKA MĚCHUROVÁ

Zasedání muzejních archeologů v Jihlavě

Ve dnech 12.—13. června 1991 se konal v Jihlavě XIX. seminář muzejních archeologů Čech, Moravy a Slezska na téma „Perspektivy evidence archeologického materiálu“. Akci uspořádala Muzejní a vlastivědná společnost v Brně ve spolupráci s Muzeem Vysočiny v Jihlavě.

Hlavní pozornost byla věnována problematice evidence archeologického

materiálu v muzeích, jejímu zjednodušení a zapojení počítačové techniky. Účastníci byli seznámeni s archeologickými a uměleckými památkami Jihlavy a celého regionu, prohlédli si rovněž expozice Muzea Vysočiny a výstavu archívních dokumentů. Dne 13. června proběhla celodenní exkurze, při níž odborníci navštívili archeologický výzkum hradu Rokštejna a hrad Roštejn, města Telč, Dačice a Moravské Budějovice.

ZDENKA MĚCHUROVÁ

Český stát na přelomu 12. a 13. století

Pod tímto názvem uspořádala filozofická fakulta Slezské univerzity v Opavě spolu se Slezským ústavem ČSAV v Opavě ve dnech 12.—13. listopadu 1991 symposium k 800. výročí úmrtí knížete Konráda II. Oty, které však bylo hlavně příležitostí rekapitulovat naše znalosti o přelomu 12. a 13. věku, době navozující rozmach českého státu za posledních Přemyslovců 13. století i další úkoly, které bádání očekávají.

Úvodní referát o problematice přelomových období konce 12. století s důrazem na tzv. Konrádova statuta přednesl J. Bakala a na něj podrobnou biografii tohoto knížete navázal J. Zemlička. Některým dalším událostem přelomu 12. a 13. století se věnovali M. Wihoda, jenž rozebral otázky kolem doby příchodu řádu německých rytířů do českých zemí na počátku 13. století, R. Gladkiewicz sledoval vztahy mezi Slezskem a českým státem, M. Bláhová podrobně analyzovala pramennou hodnotu letopisu milevského opata Jarlocha a letopisy Jarlocha a Vincencia se zabýval J. Skutil.

Další část vystoupení byla již zaměřena k tematice památek hmotné kultury a významu jejího studia pro poznání složitých procesů celého období. T. Krejčík vykreslil obraz českého státu 12. a 13. století na základě numismatického materiálu, J. Klápště naznačil možnosti archeologie při studiu vzniku a teritorializace šlechty v Čechách, Z. Měřínský podal přehled o podílu archeologického bádání na poznání moravských dějin přelomu 12. a 13. století a stejné téma pro oblast Slezska zpracoval P. Kouřil.

Proslovené referáty budou vydány ve zvláštním sborníku a úspěšné symposium položilo základ pro pořádání dalších opavských medievalistických setkání v budoucnosti.

ZDENĚK MĚŘÍNSKÝ

Konference „Brno před rokem 1243“ v Brně

Dne 5. 6. 1991 uspořádal Archív města Brna celostátní vědeckou konferenci na téma „Brno před rokem 1243“, zaměřenou na počátky a nejstarší dějiny Brna. V roce 1991 totiž uplynulo 900 let od první autentické zmínky o hradě brněnských údělných knížat v Kosmově kronice. Zároveň Brno brzy oslaví výročí 750 let od dotvoření středověkého městského organismu, institucionálně podložené listinou Václava I. z r. 1243. Účastníky přivítal a jednání slavnostně zahájil ředitel pořádající instituce F. Zřídka Veselý. Poté následovala řada referátů a diskusních příspěvků, podávajících obraz o současném stavu bádání a jeho výsledcích. Z. Měřínský shrnul celkový vývoj osíd-